

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36009998	CEIP de Mosteiro-Bembrive	Vigo	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Ciencias Sociais	6º Pri.	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	7
4.1. Concrecións metodolóxicas	18
4.2. Materiais e recursos didácticos	18
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	19
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	19
6. Medidas de atención á diversidade	20
7.1. Concreción dos elementos transversais	21
7.2. Actividades complementarias	22
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	23
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	23
9. Outros apartados	24

1. Introducción

A área de Ciencias sociais ten como obxecto contribuír ao desenvolvemento persoal e social do alumnado, achegándolle os recursos necesarios para integrarse e participar de forma activa na sociedade na que vive, partindo da comprensión da realidade física, social e histórica máis próxima ata poder comprender o mundo dun xeito máis global. O desenvolvemento persoal e social dos alumnos e alumnas como futuros cidadáns e cidadás implica, por unha banda, coñecer os mecanismos fundamentais da democracia respectando as regras da vida colectiva e, por outra, interactuar coa contorna e o medio velando pola súa conservación ao seren estes bens comúns e compartidos.

A área das Ciencias sociais integra diversos ámbitos de estudo, centrándose en aspectos xeográficos, sociolóxicos, económicos e históricos. A organización de contidos da área por bloques establécese en base a estes ámbitos co fin de facilitar a concreción curricular da área e da etapa. En ningún caso, o desenvolvemento curricular se limitará a seguir esta estrutura, senón que os contidos serán abordados dun xeito global e interdisciplinar.

O CEIP Mosteiro-Bembrive está situado na localidade de Vigo. Conta con sete unidades de Educación Primaria e tres de Educación Infantil.

Alumnado

Esta programación didáctica preséntase como un instrumento que permitirá a organización da actuación docente no proceso de ensino-aprendizaxe dun grupo de nenos e nenas de 6º nivel de Educación primaria.

O grupo está formado por 25 alumnos/as.

As familias do alumnado pertencen maioritariamente a unha clase social, económica e cultural media e a súa participación é, en xeral, positiva, participando nas actividades propostas a nivel de aula e de centro.

A adecuación a este contexto determinado, a concreción do plan de actuación que se pretende levar a cabo na aula, e a flexibilidade na súa execución son as características desta programación.

Aspectos importantes desta programación de aula

Os aspectos importantes a ter en conta son:

- A atención á diversidade, individualización do traballo e educación en valores, á prevención de dificultades de aprendizaxe e a posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten as dificultades.
- A contribución para a consecución das sete competencias clave.
 - Os elementos transversais que se traballarán dende todas as áreas fomentando que o proceso de ensino-aprendizaxe sexa o máis completo posible: a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional.
 - O desenvolvemento dos valores, presentes tamén en todas as áreas.
 - Flexibilidade da programación.
 - Os obxectivos xerais da etapa, que son o referente desta programación.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura, responsable e eficiente, para buscar información, comunicarse e traballar de maneira individual, en equipo e en rede.	3		4	1-2-3-4-5				4
OBX2 - Expor e dar resposta a cuestións científicas sinxelas, utilizando diferentes técnicas, instrumentos e modelos propios do pensamento científico, para interpretar e explicar feitos e fenómenos que ocorren no medio natural, social e cultural.	1-2-3		2-4	1-2		4		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Identificar as características dos diferentes elementos ou sistemas do medio natural, social e cultural, analizando a súa organización e propiedades e establecendo relacións entre estes, para recoñecer o valor do patrimonio cultural, conservalo, melloralo e emprender accións para o seu uso responsable.			1-2-4-5	1		4	1	1
OBX4 - Identificar as causas e consecuencias da intervención humana na contorna, desde os puntos de vista social, económico, cultural, tecnolóxico e ambiental, para mellorar a capacidade de afrontar problemas, buscar solucións e actuar de maneira individual e cooperativa na súa resolución, e para poñer en práctica estilos de vida sustentables e consecuentes co respecto, o coidado e a protección das persoas e do planeta.	5		2-5		4	1-3-4	1	
OBX5 - Observar, comprender e interpretar continuidades e cambios do medio natural, social e cultural, analizando relacións de causalidade, simultaneidade e sucesión, para explicar e valorar as relacións entre diferentes elementos e acontecementos.	3		4		4	1-3	2	1
OBX6 - Recoñecer e valorar a diversidade e a igualdade de xénero, mostrando empatía e respecto por outras culturas e reflexionando sobre cuestións éticas, para contribuír ao benestar individual e colectivo dunha sociedade en continua transformación e ao logro dos valores de integración europea.		3			3	1-2-3		1
OBX7 - Participar na contorna e na vida social de forma eficaz e construtiva desde o respecto aos valores democráticos, os dereitos humanos e da infancia e os principios e valores da Constitución española e a Unión Europea, valorando a función do Estado e as súas institucións no mantemento da paz e seguridade integral cidadá, para xerar interaccións respectuosas e equitativas e promover a resolución pacífica e dialogada dos conflitos.	5				1	1-2-3		1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	O mundo que nos rodea	Os mapas: debuxando o noso mundo Os mapas físicos: montes, ríos e mares nun papel Os mapas políticos: unha ollada ás fronteiras Os mapas temáticos: que nos contades?	11	8	X		
2	O clima e a paisaxe	¿ As temperaturas ¿ As precipitacións ¿ A representación do clima ¿ Tipos de paisaxes ¿ Outra clasificación paisaxística ¿ O clima cálido e a súa paisaxe ¿ Os climas temperados e as súas paisaxes ¿ Os climas fríos e as súas paisaxes ¿ O relevo e as augas de Europa ¿ O clima e as paisaxes europeas ¿ O relevo e as augas españolas ¿ O clima e a paisaxe en España	11	8	X		
3	O home e a Terra	O que a Terra nos dá. O emprego dos recursos naturais Unha terra que hai que coidar. A contaminación e o desenvolvemento sostible Algo muda moi rápido. O cambio climático e en que nos afecta	11	8	X		
4	A organización político-territorial da nosa contorna	Europa: un continente cambiante A unión fai a forza. España, un sistema de goberno	11	8		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	A organización político-territorial da nosa contorna	democrático España, subdivisións territoriais e diversidade cultural Galicia: unha Comunidade autónoma histórica	11	8		X	
5	A xente do planeta Terra	¿ Os réximes demográficos ¿ A transición demográfica (1900-1975) ¿ A emigración ¿ A inmigración ¿ Causas e consecuencias das migracións ¿ A evolución da poboación europea ¿ A distribución da poboación europea ¿ Características da poboación europea ¿ Evolución da poboación en España ¿ Distribución da poboación en España ¿ Características da poboación ¿ A poboación en Galicia	11	8		X	
6	A economía e o seu funcionamento	A importancia dos cartos na economía As empresas e o traballo A influencia da publicidade	11	8		X	
7	Descubrinto a Historia	As fontes da historia O tempo histórico As etapas da Historia	11	8			X
8	A Idade Contemporanea	A España do século XIX O século XX e o mundo actual A España do século XX Galicia na Idade Contemporánea	11	7			X
9	O patrimonio: a nosa riqueza	O patrimonio: un amplo abano cultural O patrimonio: diversidade da natureza O patrimonio da humanidade Os museos	12	7			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	O mundo que nos rodea	8

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Identificar e analizar as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados.	- Comprender o que son os mapas e os seus elementos.	PE	80
CA2.2 - Establecer conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	-Diferenciar os distintos tipos de mapas.		
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	Busca,selecciona e contrasta información de diferentes fontes seguras e fiables.	TI	20
CA2.3 - Promover estilos de vida sustentable e consecuentes co respecto, os coidados, a corresponsabilidade e a protección das persoas e do planeta, a partir da análise crítica da intervención humana na contorna.	- Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.		
CA3.2 - Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	-Comprender que a igualdade de xénero implica que todas as persoas teñan os mesmos dereitos, recursos e oportunidades independentemente da súa identidade de xénero e sexan tratadas co mesmo respecto en todos os aspectos da vida cotiá.		
CA4.1 - Valorar, protexer e mostrar actitudes de conservación e mellora do patrimonio natural e cultural a través de propostas e accións que reflictan compromisos e condutas en favor da sustentabilidade.	- Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - O futuro da Terra e do universo. Os fenómenos físicos relacionados coa Terra e o universo e a súa repercusión na vida diaria e na contorna. A exploración espacial e a observación do ceo; a contaminación lumínica; a concienciación polo coidado do medio. - Os principios e valores dos dereitos humanos e da infancia, o Estatuto de Autonomía de Galicia e a Constitución española, dereitos e deberes da cidadanía. A contribución do Estado e as súas institucións á paz, a seguridade

Contidos
- integral e a cooperación interna - Seguridade viaria. Normas básicas de circulación, sinais de tráfico e marcas viarios. Condutas e hábitos viarios correctos. Causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. - O patrimonio natural e cultural como ben e recurso; o seu uso, coidado e conservación.

UD	Título da UD	Duración
2	O clima e a paisaxe	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Identificar e analizar as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados.	- Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa.	PE	75
CA2.2 - Establecer conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	-Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan.		
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	Busca, selecciona e contrasta información de diferentes fontes fiables e seguras.	TI	25
CA1.4 - Realizar experimentos guiados, utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura os instrumentos e dispositivos apropiados, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	c		
CA2.3 - Promover estilos de vida sustentable e consecuentes co respecto, os coidados, a corresponsabilidade e a protección das persoas e do planeta, a partir da análise crítica da intervención humana na contorna.	- Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.		
CA3.2 - Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	-Comprender que a igualdade de xénero implica que todas as persoas teñan os mesmos dereitos, recursos e oportunidades independentemente da súa identidade de xénero e sexan tratadas co mesmo respecto en todos os aspectos da vida cotiá.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Valorar, protexer e mostrar actitudes de conservación e mellora do patrimonio natural e cultural a través de propostas e accións que reflectan compromisos e condutas en favor da sustentabilidade.	- Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - Fomento da curiosidade, a iniciativa, a constancia e o sentido da responsabilidade na realización das diferentes investigacións. - O futuro da Terra e do universo. Os fenómenos físicos relacionados coa Terra e o universo e a súa repercusión na vida diaria e na contorna. A exploración espacial e a observación do ceo; a contaminación lumínica; a concienciación polo coidado do medio. - O clima e o planeta. Introducción á dinámica atmosférica e ás grandes áreas climáticas do mundo. Os principais ecosistemas e as súas paisaxes. - A contorna que nos rodea. A diversidade xeográfica de España e de Europa. Representación gráfica, visual e cartográfica a través de medios e recursos analóxicos e dixitais usando as tecnoloxías da información xeográfica (TIX). - Os principios e valores dos dereitos humanos e da infancia, o Estatuto de Autonomía de Galicia e a Constitución española, dereitos e deberes da cidadanía. A contribución do Estado e as súas institucións á paz, a seguridade integral e a cooperación interna - Seguridade viaria. Normas básicas de circulación, sinais de tráfico e marcas viarios. Condutas e hábitos viarios correctos. Causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. - O patrimonio natural e cultural como ben e recurso; o seu uso, coidado e conservación.

UD	Título da UD	Duración
3	O home e a Terra	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	- Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas)		
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas sobre o medio natural, social ou cultural, mostrando e mantendo a curiosidade.	- Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación.	TI	100

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	- Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais		
CA2.1 - Identificar e analizar as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados.	- Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social		
CA2.2 - Establecer conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	- 3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.		
CA2.3 - Promover estilos de vida sustentable e consecuentes co respecto, os coidados, a corresponsabilidade e a protección das persoas e do planeta, a partir da análise crítica da intervención humana na contorna.	- Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.		
CA2.4 - Participar con actitude emprendedora na procura, contraste e avaliación de propostas para afrontar problemas ecosociais, buscar solucións e actuar para a súa resolución, a partir da análise crítica das causas e consecuencias da intervención humana na contorna.	Participa con actitude emprendedora na procura, contraste e avaliación de propostas para afrontar problemas ecosociais.		
CA3.2 - Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	- Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.		
CA4.1 - Valorar, protexer e mostrar actitudes de conservación e mellora do patrimonio natural e cultural a través de propostas e accións que reflectan compromisos e condutas en favor da sustentabilidade.	- Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fases da investigación científica (observación, formulación de preguntas e predicións, planificación e realización de experimentos, recollida e análises de información e datos, comunicación de resultados...). Iniciativa emprendedora. - Técnicas para unha adecuada exposición oral dos resultados dunha investigación, con claridade e orde. Presentación de resultados en formatos diversos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - Estratexias de procura e selección de información en Internet seguras e eficientes (valoración, discriminación, selección, organización e propiedade intelectual); recoñecemento de riscos asociados a un uso inadecuado e pautas de actuación. - Estratexias de recollida, almacenamento e representación de datos para facilitar a súa comprensión e análise, individual e cooperativamente, facilitando o diálogo e a resolución de conflitos.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O futuro da Terra e do universo. Os fenómenos físicos relacionados coa Terra e o universo e a súa repercusión na vida diaria e na contorna. A exploración espacial e a observación do ceo; a contaminación lumínica; a concienciación polo coidado do medio. - O cambio climático. Responsabilidade ecosocial. Ecodependencia, interdependencia e interrelación entre persoas, sociedades e medio natural. - Axenda Urbana. O desenvolvemento urbano sustentable. A cidade como espazo de convivencia. - Estilos de vida sustentable: a pegada ecolóxica. - Os principios e valores dos dereitos humanos e da infancia, o Estatuto de Autonomía de Galicia e a Constitución española, dereitos e deberes da cidadanía. A contribución do Estado e as súas institucións á paz, a seguridade integral e a cooperación interna - Seguridade viaria. Normas básicas de circulación, sinais de tráfico e marcas viarios. Condutas e hábitos viarios correctos. Causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. - O patrimonio natural e cultural como ben e recurso; o seu uso, coidado e conservación.

UD	Título da UD	Duración
4	A organización político-territorial da nosa contorna	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Explicar o funcionamento xeral dos órganos de goberno do concello, das comunidades autónomas, do Estado español e da Unión Europea, valorando as súas funcións e a xestión dos servizos públicos para a cidadanía.	- Identificar a estrutura e os fins da Unión Europea, explicando algunhas vantaxes derivadas do feito de formar parte da Unión Europea.	PE	60
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	Busca, selecciona e contrasta información de diferentes fontes fiables e seguras.	TI	40
CA1.4 - Realizar experimentos guiados, utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura os instrumentos e dispositivos apropiados, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Busca, selecciona e contrasta información de diferentes fontes fiables e seguras.		
CA3.3 - Resolver de forma pacífica e dialogada os conflitos, promovendo unha interacción respectuosa e equitativa a partir da linguaxe inclusiva e non violenta e explicando e exercitando as principais normas, dereitos, deberes e liberdades que forman parte da Constitución española e da de Unión Europea, e coñecendo a función que o Estado e as súas institucións desempeñan no mantemento da paz, a seguridade integral cidadá e o recoñecemento das vítimas da violencia.	- Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - Fomento da curiosidade, a iniciativa, a constancia e o sentido da responsabilidade na realización das diferentes investigacións. - A organización política. Principais entidades políticas e administrativas da contorna local, autonómica e nacional en España. Sistemas de representación e de participación política. - España e a Unión Europea. Formas de goberno. Fórmulas para a participación da cidadanía na vida pública. - España e Europa. As principais institucións de España e da Unión Europea, dos seus valores e das súas funcións. Os ámbitos de acción das institucións europeas e a súa repercusión na contorna. - Cidadanía activa. Fundamentos e principios para a organización política e xestión do territorio en España. Participación social e cidadá. - Seguridade viaria. Normas básicas de circulación, sinais de tráfico e marcas viarios. Condutas e hábitos viarios correctos. Causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico.

UD	Título da UD	Duración
5	A xente do planeta Terra	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Analizar os procesos xeográficos, históricos e culturais que conformaron a sociedade actual, valorando a diversidade etnocultural ou afectivo-sexual e a cohesión social, e mostrando empatía e respecto por outras culturas e a igualdade de xénero.	Analiza os procesos xeográficos, históricos e culturais que conformaron a sociedade actual.	PE	40
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	- Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas)	TI	60
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas sobre o medio natural, social ou cultural, mostrando e mantendo a curiosidade.	- Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación.		
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	- Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para Obten información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais		
CA4.4 - Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	Promove actitudes de igualdade de xénero e conductas nos sexistas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fases da investigación científica (observación, formulación de preguntas e predicións, planificación e realización de experimentos, recollida e análises de información e datos, comunicación de resultados...). Iniciativa emprendedora. - Técnicas para unha adecuada exposición oral dos resultados dunha investigación, con claridade e orde. Presentación de resultados en formatos diversos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - Estratexias de procura e selección de información en Internet seguras e eficientes (valoración, discriminación, selección, organización e propiedade intelectual); recoñecemento de riscos asociados a un uso inadecuado e pautas de actuación. - Estratexias de recollida, almacenamento e representación de datos para facilitar a súa comprensión e análise, individual e cooperativamente, facilitando o diálogo e a resolución de conflitos. - Historia e cultura das minorías étnicas presentes no noso país, particularmente as propias do pobo xitano. Recoñecemento da diversidade cultural e lingüística de España. - Igualdade de xénero e condutas non sexistas. Crítica dos estereotipos e roles nos distintos ámbitos: académico, profesional, social e cultural. Accións para a igualdade efectiva entre mulleres e homes: a discriminación positiva. - Seguridade viaria. Normas básicas de circulación, sinais de tráfico e marcas viarios. Condutas e hábitos viarios correctos. Causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. - O patrimonio natural e cultural como ben e recurso; o seu uso, coidado e conservación.

UD	Título da UD	Duración
6	A economía e o seu funcionamento	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Analizar os procesos xeográficos, históricos e culturais que conformaron a sociedade actual, valorando a diversidade etnocultural ou afectivo-sexual e a cohesión social, e mostrando empatía e respecto por outras culturas e a igualdade de xénero.	Analiza os procesos xeográficos e culturais que conformaron a sociedade actual.	PE	50
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	- Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas)	TI	50
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas sobre o medio natural, social ou cultural, mostrando e mantendo a curiosidade.	- Explica as características esenciais dunha empresa, especificando as diferentes actividades e formas de organización que poden desenvolver distinguindo entre os diferentes tipos de empresas.		
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	- Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Realizar experimentos guiados, utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura os instrumentos e dispositivos apropiados, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	É que de realizar experimentos guiados, utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos.		
CA2.4 - Participar con actitude emprendedora na procura, contraste e avaliación de propostas para afrontar problemas ecosociais, buscar solucións e actuar para a súa resolución, a partir da análise crítica das causas e consecuencias da intervención humana na contorna.	Participa con actitude emprendedora na procura, contraste e avaliación de propostas para afrontar problemas ecosociais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fases da investigación científica (observación, formulación de preguntas e predicións, planificación e realización de experimentos, recollida e análises de información e datos, comunicación de resultados...). Iniciativa emprendedora. - Técnicas para unha adecuada exposición oral dos resultados dunha investigación, con claridade e orde. Presentación de resultados en formatos diversos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - Fomento da curiosidade, a iniciativa, a constancia e o sentido da responsabilidade na realización das diferentes investigacións. - A relación entre os avances en matemáticas, ciencia, enxeñería e tecnoloxía para comprender a evolución da sociedade no ámbito científico-tecnolóxico. - Estratexias de procura e selección de información en Internet seguras e eficientes (valoración, discriminación, selección, organización e propiedade intelectual); recoñecemento de riscos asociados a un uso inadecuado e pautas de actuación. - Estratexias de recollida, almacenamento e representación de datos para facilitar a súa comprensión e análise, individual e cooperativamente, facilitando o diálogo e a resolución de conflitos. - Economía verde. A influencia dos mercados (de bens, financeiro e laboral) na vida da cidadanía. Os axentes económicos e os dereitos laborais desde unha perspectiva de xénero. O valor social dos impostos. Responsabilidade social e ambiental das empresas. P - Historia e cultura das minorías étnicas presentes no noso país, particularmente as propias do pobo xitano. Recoñecemento da diversidade cultural e lingüística de España. - Igualdade de xénero e condutas non sexistas. Crítica dos estereotipos e roles nos distintos ámbitos: académico, profesional, social e cultural. Accións para a igualdade efectiva entre mulleres e homes: a discriminación positiva. - Seguridade viaria. Normas básicas de circulación, sinais de tráfico e marcas viarios. Condutas e hábitos viarios correctos. Causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico.

UD	Título da UD	Duración
7	Descubriendo a Historia	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Coñecer persoas, grupos sociais relevantes e formas de vida das sociedades desde a Idade Media ata a actualidade, incorporando a perspectiva de xénero, situándoas cronoloxicamente e identificando trazos significativos sociais en distintas épocas da historia.	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	PE	50
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	- Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas)	TI	50
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	- Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais		
CA3.2 - Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas.		
CA4.4 - Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	Promove actitudes de igualdade de xénero e condutas nos sexistas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fases da investigación científica (observación, formulación de preguntas e predicións, planificación e realización de experimentos, recollida e análises de información e datos, comunicación de resultados...). Iniciativa emprendedora. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - A relación entre os avances en matemáticas, ciencia, enxeñería e tecnoloxía para comprender a evolución da sociedade no ámbito científico-tecnolóxico. - Igualdade de xénero e condutas non sexistas. Crítica dos estereotipos e roles nos distintos ámbitos: académico, profesional, social e cultural. Accións para a igualdade efectiva entre mulleres e homes: a discriminación positiva. - As fontes históricas: clasificación e utilización das distintas fontes (orais, escritas, patrimoniais). As pegadas da historia na contorna. - O papel da muller na historia e os principais movementos en defensa dos seus dereitos. Situación actual e retos de futuro na igualdade de xénero. - As expresións artísticas e culturais medievais, modernas e contemporáneas en España e a súa contextualización histórica desde unha perspectiva de xénero. A función da arte e a cultura no mundo actual. - O patrimonio natural e cultural como ben e recurso; o seu uso, coidado e conservación.

UD	Título da UD	Duración
8	A Idade Contemporanea	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Coñecer persoas, grupos sociais relevantes e formas de vida das sociedades desde a Idade Media ata a actualidade, incorporando a perspectiva de xénero, situándoas cronoloxicamente e identificando trazos significativos sociais en distintas épocas da historia.	- Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	PE	55
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	- Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas)	TI	45
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	- Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais		
CA3.2 - Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas.		
CA4.4 - Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	Promove actitudes de igualdade de xénero e condutas nos sexistas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fases da investigación científica (observación, formulación de preguntas e predicións, planificación e realización de experimentos, recollida e análises de información e datos, comunicación de resultados...). Iniciativa emprendedora. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - Igualdade de xénero e condutas non sexistas. Crítica dos estereotipos e roles nos distintos ámbitos: académico, profesional, social e cultural. Accións para a igualdade efectiva entre mulleres e homes: a discriminación positiva. - As fontes históricas: clasificación e utilización das distintas fontes (orais, escritas, patrimoniais). As pegadas da historia na contorna. - Temas de relevancia na historia: Idade Contemporánea, transformacións económicas, políticas, sociais e culturais, o papel representado polos suxeitos históricos (individuais e colectivos), acontecementos e procesos. - O papel da muller na historia e os principais movementos en defensa dos seus dereitos. Situación actual e retos de futuro na igualdade de xénero. - As expresións artísticas e culturais medievais, modernas e contemporáneas en España e a súa contextualización histórica desde unha perspectiva de xénero. A función da arte e a cultura no mundo actual. - O patrimonio natural e cultural como ben e recurso; o seu uso, coidado e conservación.

UD	Título da UD	Duración
9	O patrimonio: a nosa riqueza	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	- Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas)	TI	100
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas sobre o medio natural, social ou cultural, mostrando e mantendo a curiosidade.	-Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.		
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	- Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais		
CA1.4 - Realizar experimentos guiados, utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura os instrumentos e dispositivos apropiados, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Realiza experimentos guiados, utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos.		
CA3.2 - Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	É quen de promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas.		
CA4.1 - Valorar, protexer e mostrar actitudes de conservación e mellora do patrimonio natural e cultural a través de propostas e accións que reflectan compromisos e condutas en favor da sustentabilidade.	5.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.		
CA4.2 - Analizar relacións de causalidade, simultaneidade e sucesión entre diferentes elementos do medio social e cultural desde a Idade Media ata a actualidade, situando cronoloxicamente os feitos.	- .Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fases da investigación científica (observación, formulación de preguntas e predicións, planificación e realización de experimentos, recollida e análises de información e datos, comunicación de resultados...). Iniciativa emprendedora. - Técnicas para unha adecuada exposición oral dos resultados dunha investigación, con claridade e orde. Presentación de resultados en formatos diversos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - Fomento da curiosidade, a iniciativa, a constancia e o sentido da responsabilidade na realización das diferentes investigacións. - A relación entre os avances en matemáticas, ciencia, enxeñería e tecnoloxía para comprender a evolución da sociedade no ámbito científico-tecnolóxico. - Estratexias de procura e selección de información en Internet seguras e eficientes (valoración, discriminación, selección, organización e propiedade intelectual); recoñecemento de riscos asociados a un uso inadecuado e pautas de actuación.

Contidos

- Estratexias de recollida, almacenamento e representación de datos para facilitar a súa comprensión e análise, individual e cooperativamente, facilitando o diálogo e a resolución de conflitos.
- Igualdade de xénero e condutas non sexistas. Crítica dos estereotipos e roles nos distintos ámbitos: académico, profesional, social e cultural. Accións para a igualdade efectiva entre mulleres e homes: a discriminación positiva.
- As fontes históricas: clasificación e utilización das distintas fontes (orais, escritas, patrimoniais). As pegadas da historia na contorna.
- As expresións artísticas e culturais medievais, modernas e contemporáneas en España e a súa contextualización histórica desde unha perspectiva de xénero. A función da arte e a cultura no mundo actual.

4.1. Concrecións metodolóxicas

En canto a metodoloxía terase en conta os seguintes puntos

- Respecto ao ritmo madurativo do alumnado
- A aprendizaxe será funcional e significativa.
- Os contidos serán progresivos, continuando o traballo do curso de 5º de primaria.
- Clima da aula: positivo e acoledor, fomentando actitudes de respecto aos demais e ao material.
- Selección dos recursos metodolóxicos en función do alumnado e das actividades a realizar, recollidas nas programacións de aula.
- A distribución temporal variarán segundo a actividade, cansazo dos alumnos/as...
- Participación nas actividades formuladas no P.X.A. ao longo do curso. Participación nos distintos proxectos de centro do curso.
- Fomento e desenvolvemento dos temas transversais (programación en valores). Especial atención as relacións entre iguais con independencia do seu sexo: no traballo, no xogo...
- Actividades: introdutorias, de desenvolvemento, de reforzo e ampliación, de avaliación e autoavaliación (individuais e grupais).
- Estratexias: fomentaremos a autonomía na realización de tarefas, o traballo cooperativo facendo fincapé na responsabilidade individual e grupal.
- Utilizarase o libro dixital da aula virtual (E-Dixgal).

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

- Libro virtual do/a alumno/a: Lingua castelá e Galega, Matemáticas, Lingua estranxeira, Ciencias da Natureza, Ciencias Sociais e Valores.
- Libros de lectura en lingua castelá e galego.
- TICS: proxector e ordenador, aula Steam
- Encerados.
- Presentación en Aula Virtual de todos os contidos das materias de linguas, matemáticas, ciencias da natureza, ciencias sociais e valores sociais e cívicos: material expositivo, contos, cancións, vídeos, lims, xogos, actividades interactivas...
- Cadernos e arquivador.
- Fichas cos contidos das áreas: investigación, introdución, reforzo, ampliación, avaliación.
- Biblioteca de aula.
- Actividades complementarias

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación é un proceso de toma de decisións durante o cal se recolle información, debe formar parte dos procesos de aprendizaxe e ensino e ser reguladora e autorreguladora da aprendizaxe.

Neste senso a avaliación inicial debe recoller información relevante do alumnado para poder axustar e desenvolver a programación acorde coas súas características.

A avaliación inicial debe ter dous grandes momentos: un a comezo de curso e outro ao comezo de cada unidade.

Ao comezo de curso é moi importante para definir cal será o proceso educativo que programaremos e desenvolveremos nesa aula en concreto. A recollida de información é un paso fundamental, pois, en función deses datos tomaranse unhas decisións ou outras.

Cómpre saber que sabe e sabe facer o alumnado, mais tamén a súa motivación, a atención, os intereses, o estilo de aprendizaxe, o modo de aproximación aos recursos, as emocións ante a área, como traballa en equipo (aceptación de roles, participación, responsabilidade, resolución de conflitos, ...).

Así, a avaliación inicial ao comezo de curso terá unhas funcións concretas:

- Achegar información sobre o contexto escolar do grupo: profesorado, recursos, posibilidades de interacción con outros grupos, coordinación, medidas de atención, métodos,...

- Obter datos relacionados co entorno socio-familiar do alumnado que poidan incidir no seu desenvolvemento escolar.

- Definir concretamente a intervención educativa a desenvolver priorizando aqueles aspectos que se amosaron deficitarios

- Concretar estratexias de aprendizaxe que permitan unha intervención máis eficaz, ademais de servir de referente para contrastar os avances que se vaian obtendo ao longo dos procesos de aprendizaxe e ensino desenvolvidos.

Ao comezo de cada unidade ou proposta de traballo haberá de realizarse unha avaliación inicial durante a cal serán detectadas as ideas, as crenzas, as actitudes, os coñecementos, ... de cara a establecer un adecuado proceso de aprendizaxe significativa.

No proceso de recollida de información e a súa triangulación (entre instrumentos, momentos e/ou persoas), sexa cal sexa o tipo de avaliación inicial que abordemos, contarase con diferentes e variados instrumentos, situacións e procedementos para poder atender á diversidade sen priorizar nunca unha única opción.

Usaranse procedementos como:

- Recollida de datos do informe individualizado de 5º de primaria.
- Observación directa diaria.
- Recollida de datos: relacións clase, achegamento aos recursos, entendemento, instrucións..
- Expresión oral: Contar ao grupo clase ese mellor momento.
- Aspectos emocionais: Recollida de datos a partires de diferentes actividades.
- Comprensión oral: instrucións, exposicións orais, debates...
 - Avaliación individual de competencia lingüística : fichas, actividades de expresión escrita, expresión oral, ditados, etc.
 - Avaliación individual de competencias matemáticas: cálculo, problemas, cálculo mental...
 - Tamén se terán en conta datos procedentes de autoavaliación e a coavaliación.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	11	11	11	11	11	11	11	11	12	100
Proba escrita	80	75	0	60	40	50	50	55	0	45
Táboa de indicadores	20	25	100	40	60	50	50	45	100	55

Criterios de cualificación:

Probas de avaliación inicial e de avaliación continua.

- Tarefas das fichas, libro, libro dixital (E-Dixgal), cadernos: orde, precisión, constancia.
- Tarefas presentadas na aula virtual: realización e resultados.
- Listas de control.
- Escala de observación.
- Rexistros anecdóticos.
- Diarios de clase.
- Rúbricas de traballo individual.

Criterios de recuperación:

Para o alumnado que pase de curso con materias suspensas levarase a cabo un seguimento do progreso nesas materias e se aplicarán medidas de reforzo para conseguir acadar positivamente os obxectivos nesas materias, establecendo os cambios necesarios, se fose necesario, na metodoloxía empregada.

6. Medidas de atención á diversidade

O grupo presenta non só ritmos distintos de aprendizaxe, senón tamén á posibilidade de que xurdan dificultades no proceso de ensinanza- aprendizaxe ao longo do curso. Polo tanto, será necesario a posta en práctica de mecanismos de reforzo ou ampliación a medida que xurdan estas dificultades, con actividades diferenciadas en función dos intereses e as necesidades do alumnado.

Partindo de que no grupo, hai diferencias de madurez entre o alumnado, nas decisións metodolóxicas teremos en conta a atención á diversidade do alumnado, e a consideración de distintos ritmos e estilos de aprendizaxe, así tanto na práctica docente como na selección de contidos, teremos unha atención individualizada para cada neno/a, dando respostas ás súas necesidades, e tamén traballaremos en grupo e aproveitaremos a ensinanza entre iguais que permiten desenvolver a participación, a axuda entre iguais, a socialización e a resolución conxunta de tarefas potenciando a inclusión do alumnado.

Realizamos reunións coas familias e reunións de titoría informativas, ademais das que nos solicite a familia ou a titora.

Tomaranse medidas ordinarias para previr, compensar e facilitar a superación de dificultades leves, adecuando o currículo ordinario co fin de que o alumnado alcance as capacidades establecidas nos obxectivos de SEXTO. Estas poderán ser :

- Xerais organizativas, coordinando as actuacións do profesorado, optimizando os espazos, tempos, recursos ou materiais.
- Xerais curriculares, dando prioridade e seleccionando obxectivos e contidos mínimos e utilizando estratexias metodolóxicas que favorezan a participación e autonomía de todo o alumnado. No caso de medidas singulares faranse actividades de reforzo por parte das titoras e/ou especialistas, actividades de apoio en alumnado con dificultades en competencias básicas, adaptacións individuais non significativas do currículo e un seguimento individualizado de aqueles alumnos/as cuxa situación académica, persoal ou social así o aconselle.

Actividades de Reforzo: A titora e profesores de apoio reforzarán aos alumnos con dificultades , seleccionando tarefas máis sinxelas que facilitarán a comprensión dos contidos e con materiais manipulativos e TIC, principalmente.

Actividades de Ampliación: Os alumnos con facilidade na aprendizaxe disporán de tarefas de ampliación adaptadas aos contidos que se estarán a traballar.

Será necesario, por tanto, unha organización flexible para atender estas dificultades como a saída do grupo para realizar actividades de reforzo na aula de mestres de apoio.

Os recursos TICs terán moita importancia na atención a diversidade. O emprego de materiais didácticos interactivos resultará de grande utilidade para actividades complementarias de recuperación e adaptación curricular xa que permiten adaptarnos ao ritmo de traballo individualizado do neno/a e aos seus coñecementos previos.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión lectora e expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Educación para o consumo responsable e desenvolvemento sostible	X	X	X			X		
ET.3 - Manifestacións da comunicación e da linguaxe	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Pautas elementais de convivencia e relación social	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Descubrimiento e coidado do medio físico, natural e social	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Afianzamento do espírito emprendedor	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación igualitaria e libre de estereotipos	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Educación para a paz	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.10 - Respecto polo estado de dereito			X	X	X			

	UD 9
ET.1 - Comprensión lectora e expresión oral e escrita	X
ET.2 - Educación para o consumo responsable e desenvolvemento sostible	
ET.3 - Manifestacións da comunicación e da linguaxe	X
ET.4 - Pautas elementais de convivencia e relación social	X
ET.5 - Descubrimiento e coidado do medio físico, natural e social	X
ET.6 - Afianzamento do espírito emprendedor	X
ET.7 - Educación igualitaria e libre de estereotipos	X
ET.8 - Educación para a paz	X
ET.9 - Educación emocional e en valores	X

	UD 9
ET.10 - Respecto polo estado de dereito	

Observacións:

COMPRESIÓN LECTORA

- Recoñecemento do tempo e do lugar do texto.
- Identificación e análise dos personaxes.
- Ordenación da secuencia temporal.
- Recoñecemento e análise da acción.
- Expresión de opinións persoais.
- Identificación do tema e da idea principal.
- Análise da estrutura do texto.
- Interpretación da información visual.
- Organización da información aportada.
- Identificación de detalles do texto.

EXPRESIÓN ORAL E ESCRITA

- Produción de textos orais e escritos seguindo as pautas do Plan de Fomento da Lectura.

TIC

- Busca de información dixital de forma segura sobre diferentes temas.

EDUCACIÓN EMOCIONAL E EN VALORES

- Desenvolvemento persoal: Autoconcepto, autoestima...
- Desenvolvemento social: Hábitos de comportamento adecuado, empatía, respecto, tolerancia coas outraspersoas, dereitos e deberes humanos universais, prevención e resolución cívica de conflitos
- Valores universais: Cooperación, solidariedade para comprender a realidade social.
- Respecto polos sentimentos dos demais, a igualdade entre homes e mulleres, a convivencia co resto de membros da sociedade, coñecemento das ONG, respecto polas outraspersoas, os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación, o desenvolvemento sustentable e o medio ambiente.

EMPRENDEMENTO

- Capacidade creadora e de innovación: creatividade, iniciativa, autoconhecimento, autonomía, interese...
- Capacidade pro activa para xestionar proxectos: capacidade de análise, planificación, toma de decisións, resolución de problemas, habilidade para traballar de xeito individual e en grupo, responsabilidade.
- Capacidade de xestión e asunción de riscos e manexo da incerteza.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Día da Educación financeira 2 de outubro	Taller	X		
Programa de prevención de drogas	Prevención de consumo de alcohol, droga, redes sociais...	X		
Plan Director	Charlas sobre redes, bullying...		X	

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Contidos de Edixgal e outros recursos adecuados
Metodoloxía empregada
Funcionalidade da programación
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Organízase en función do traballo proposto e co emprego dos materiais tecnolóxicos necesarios
Clima de traballo na aula
Traballo individual ou en grupos de forma organizada e respectando a os demais compañeiros.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Recursos humanos, familias, profesores, compañeiros (comunidade educativa).

Descrición:

- Probas de avaliación inicial e de avaliación continua.
- Tarefas das fichas, libro, libro dixital (E-Dixgal), cadernos: orde, precisión, constancia.
- Tarefas presentadas na aula virtual: realización e resultados.
- Listas de control.
- Escala de observación.
- Rexistros anecdóticos.
- Diarios de clase.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A avaliación é un elemento esencial do proceso de ensinanza- aprendizaxe que non só se aplica na aprendizaxe dos alumnos/as senón tamén na revisión da nosa práctica docente. A avaliación da programación e da actividade docente farase ao longo do curso, recollendo sistematicamente información relevante, co obxecto de reaxustar a intervención educativa de acordo coas aprendizaxes reais do alumnado; introducindo os cambios e melloras que, no día a día, necesitamos introducir. Algúns deses cambios reflectiranse na programación do curso seguinte como elementos de mellora.

Motivación inicial dos alumnos/as:

- Presento e propoño un plan de traballo, explicando a súa finalidade, antes de cada unidade.
- Propoño situacións introdutorias previas ao tema que se vai tratar (traballos, diálogos, lecturas, xogos, vídeos,...)

Motivación ao longo de todo o proceso

- Manteño o interese dos alumnos/as partindo das súas experiencias, cunha linguaxe clara e adaptada...
- Comunico a finalidade das aprendizaxes, a súa importancia, funcionalidade, aplicación real...
- Dou información dos progresos conseguidos así como das dificultades atopadas.

Presentación dos contidos

- Relaciono os contidos e as actividades cos intereses e coñecementos previos dos meus alumnos.
- Estruturo e organizo os contidos dando unha visión xeral de cada tema (ideas previas, diálogo, imaxes, manipulación, esquemas, que teñen que aprender, que é importante, ...)
- Facilito a adquisición de novos contidos a través dos pasos necesarios, manipulando, xogo, formulando preguntas, hipóteses, buscando información, sintetizando, exemplificando, ...

9. Outros apartados